

TOIMINTAKERTOMUS 2017

1. TULEVAISUUDEN TUTKIMUKSEN SEURA ry

Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry/Sällskapet för framtidsstudier rf. perustettiin tutkijoiden, opettajien ja tiedeyhteisön laajan kannatuksen pohjalta yliopistojen ja korkeakoulujen toimesta Turussa 28.5.1980. Se on luonteeltaan tulevaisuudentutkimusta ja sen opetusta edistävä tieteellinen yhdistys, joka myös yhdistää alan harrastajia ja edistää kansalaiskeskustelua.

Seuran tarkoituksena on edistää ja levittää tulevaisuudentutkimusta, sen hyödyntämistä ja opetusta erityisesti Suomessa, ja tällä tavalla myötävaikuttaa suomalaisen yhteiskunnan ja kulttuurin kehittämiseen. Toimintatapoihin kuuluu yhteydenpito tutkijoihin ja tutkimuslaitoksiin niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin sekä tiedotustoiminta julkaisujen, seminaarien ja oppimateriaalin muodossa.

2. VARSINAINEN TOIMINTA v. 2017

2.1 Julkaisutoiminta

Seuran julkaisutoiminnasta vastasi Futuran päätoimittaja Tapio Tamminen johdolla toimitusneuvosto, johon kuuluivat Mikko Dufva, Sirkka Heinonen, Olli Hietanen, Sami Holopainen, Osmo Kuusi, Juha Nurmela, Iris H. Penttilä, Tapio Rantala, Petri Tapio, Marja-Liisa Viherä, Markus Vinnari ja Hazel Salminen. Toimituskunta kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa.

Toimitusneuvoston tehtäviin kuului Futura-lehden sisältö, ulkoasu, teemanumerot ja markkinointi sekä seuran julkaisusarjat.

2.1.1 Futura-lehti

Seuran jäsenlehti Futura ilmestyi vuonna 2017 neljä kertaa. Lehtien teemoina olivat:

- 1/2017 *Utopiat ja dystopiat*, vierailevana päätoimittajana Markus Vinnari
- 2/2017 *Ihmistyön tulevaisuus älykkäiden koneiden maailmassa*, vierailevina pt. Sami Holopainen ja Osmo Kuusi
- 3/2017 *Tulevaisuudentutkimuksen uudet menetelmät*, vierailevana pt. Mikko Dufva
- 4/2017 *Kaupunkien aika* (Kaupunkitutkimuksen päivät), pt. Tapio Tamminen

Lehdissä julkaistiin mm. seuran tilaisuuksissa pidettyjä alustuksia ja muita ajankohtaisia tulevaisuudentutkimukseen liittyviä artikkeleita, kommentteja ja kirja-arvosteluja.

Futura-lehden päätoimittajan tehtäviä hoiti Tapio Tamminen. Futura-lehden taitosta vastasi Iris H. Penttilä. Lehden kansi valittiin avoimella kutsulla jäsenistölle ja Futuran lukijoille. Vuoden 2017 Futuran kansikuvaksi valittiin Hazel Salmisen Intiassa ottama valokuva kalliopinnasta.

Futura-lehden artikkelit olivat luettavissa ja tulostettavissa Kopioston Elektra-tietokannassa. Elektran kautta välitettyjen artikkeleiden käytöstä maksetaan korvausta tekijöille ja kustantajille. Lisäksi Futura-lehti oli löydettävissä viitetietokanta Aleksista sekä tilattavissa Kulttilehdet.fi-verkoston nettisivujen kautta. Futura-lehti oli esillä seuran omien tapahtumien lisäksi myös Helsingin kirjamesseilla 26.-29.10.2017 Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n osastolla/näytenumeroiden ilmaisjakelupöydässä ja Tiedekirjan osastolla. Futuran irtonumeroita myytiin Tiedekirjan myymälässä ja Akateemisessa kirja-kaupassa.

Futuran julkistamis- ja keskustelutilaisuuksia järjestetään yleensä niistä lehdistä, joihin ei jo liity seminaariteemaa. Futuran 3/2017 *Tulevaisuudentutkimuksen uudet menetelmät* julkistamistilaisuus järjestettiin samalla Acta Futura Fennica -sarjan kirjan "How Do We Explore Our Futures?" kanssa, Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen Tulevaisuusmessuilla Turussa 13.12.2017. Tilaisuuteen osallistuivat lehden vieraileva päätoimittaja Mikko Dufva sekä kirjan toimittajat. Kuulijoita/osallistujia oli noin 50.

2.1.2 Acta Futura Fennica -sarja

Acta Futura Fennica -sarjassa julkaistaan tulevaisuudentutkimukseen liittyviä väitöskirjatasoisia tutkimuksia sekä korkeatasoisia oppi- tai käsikirjoja.

Acta Futura Fennica -sarjassa ilmestyi joulukuussa englanninkielinen menetelmäkirja "How Do We Explore Our Futures?" (AFF 10), joka perustuu suomenkieliseen, sarjassa vuonna 1993 ilmestyneen ja uudistettuina versioina vuonna 2003 ja 2013 julkaistun Miten tutkimme tulevaisuuksia? -teokseen n (AFF 5). Tarkoituksena on ollut saattaa suomalais-ta tulevaisuudentutkimusta laajemmin myös kansainvälisten tulevaisuudentutkijoiden tietoon. Käännöshankkeen toimituskunnassa olivat Sirkka Heinonen, Osmo Kuusi ja Hazel Salminen. Julkistamistilaisuus pidettiin 13.12.2017 (ks. edellinen kohta), ja kirjoja myytiin vuodenvaihteeseen mennessä yli 100.

Toimintavuonna julkaistiin myös AFF 5 -julkaisun nk. B-osan artikkeleita seuran nettisivuilla. B-osa koostuu menetelmäkirjan niistä vuonna 2003 ilmestyneen version artikkeleista, joita ei enää vuonna 2013 päivitetty, eli ne julkaistaan alkuperäisversioina, sähköisesti.

2.1.3 Tulevaisuussarja

Tulevaisuussarjassa ilmestyi maaliskuussa seuran ensimmäisen puheenjohtajan, Pentti Malaskan elämäkerta, "Pentti Malaska - Ennalta näkijä, edellä kulkija". Teos valmistui erillisessä kirjahankkeessa Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tutkijoiden toimesta, ja ilmestyi sekä painettuna että sähköisenä (ladattavissa seuran nettisivuilta). Julkistamistilaisuus järjestettiin 21.3.2017 yhdessä kirjan toimittajien kanssa ja siihen osallistui noin 80 henkeä. Työryhmä aloitti syksyllä 2017 valmistelut kirjan saattamiseksi myös englanninkieliseksi.

Sarjassa seuraavaksi ilmestyvän Yrjö Seppälän "84 tuhatta tulevaisuutta" -kirjan digitalisointi saatiin loppuun. Kirja on alun perin ilmestynyt vuonna 1984 Gaudeamuksen julkaisemana, ja julkaistaan tammikuussa 2018 näköispainoksena sähköisesti seuran nettisivuilla, Seppälän tyttären, Ulla Tapanisen tuella.

2.2 Seminaaritoiminta

2.2.1 Kesäseminaari: Pilvessä vai kartalla? Suomi-kuvia ja polkuja vuoteen 2117

Seuran perinteinen kesäseminaari pidettiin 21.-22.8.2016 Kirjaisten kurssikeskuksessa Paraisilla teemalla "*Pilvessä vai kartalla? Suomi-kuvia ja polkuja vuoteen 2117*".

Seminaarin tavoitteena oli alustusten, keskustelujen sekä ryhmätöiden tekemisen avulla pohtia Suomen 100 seuraavaa vuotta, sekä muuttuvuuden ja muuttumattomuuden teemoja. Seminaari oli kaksipäiväinen ja siihen osallistui yli 40 henkilöä, joista suuri osa seuran jäseniä mutta myös esim. Tulevaisuuden VerkostoAkatemian opiskelijoita sekä monen alan tutkijoita. Seminaarin esitysmateriaaleja on ladattavissa seuran nettisivuilta. Myös esitykset tallennettiin videolle.

Seminaarin ohjelma: *Alkusanat*, Osmo Kuusi, Tulevaisuuden tutkimuksen • *100 vuotta tulevaisuuteen - mikä muuttuu, mikä ei?*, Sirkka Heinonen ja Sofi Kurki • *Tulevaisuuteen katsomisen linssit. Tulevaisuusnäkyminen tutkiminen ja haastaminen CLA:n avulla*, Mikko Dufva ja Matti Minkkinen • *Materiaalit maailmassa 2067 - tarinoita tulevasta*, Saila Seppo

- *Arjen elämänpolkuja vuoteen 2117*, Marja-Liisa Viherä (etänä), Virva Suikkanen ja Hazel Salminen
- Päivällisen jälkeen vapaamuotoista yhdessäoloa, keskustelua y.m.
- Keskustelua edellisen päivän teemoista ja johdanto alkavaan päivään
- *Kuinka ennakoida sataa vuotta? Mitä ranskalaisten 100 vuoden ennakoinnista voi oppia?*, Osmo Kuusi
- *Seuraavat sata vuotta ekonomistin silmin – oppia vuonna 2007 tehdystä aikamatkasta 1907-2107*, Pekka Ylä-Anttila
- *Soveltuuko Philip Tetlockin ennustamisen taito ja tiede myös kaukaisemman tulevaisuuden ennakointiin? Ennustajana toimineen kokemuksia*, Teppo Nieminen
- Keskustelua aamun teemoista
- *Delfoi-tutkimusta livenä: Suomi 2117*, Antti Kauppi
- Polut vuoteen 2117. Yhteistä keskustelua siitä, millaisten 30-40 vuoden vaiheiden kautta edetään?
- Loppukeskustelu ja kahvi.

Kesäseminaarin suunnittelusta ja järjestelyistä vastasi työryhmä Marja-Liisa Viherä, Osmo Kuusi, Mikko Dufva, Virva Suikkanen, Sirkka Heinonen, Sofi Kurki ja Hazel Salminen. Kesäseminaarin aiheita käsittelevä Futura-teemalehti 1/2018 ilmestyy maaliskuussa 2018.

2.2.2 Top Ten Futures –seminaari

Top Ten Futures seminaareissa tarkastellaan tulevaisuuden keskeisiä ilmiöitä ja pyritään kiteyttämään niiden kehityssuuntia asiantuntijatiedon pohjalta ”kymmenen kärjessä” -listojen muodossa. Seminaareja järjestetään 2-3 vuoden välein. Toimintavuonna ei järjestetty Top Ten –seminaaria. Kahdestoista Top Ten Futures –seminaari järjestettäneen vuonna 2019.

2.2.3 Tulevaisuusfoorumi

Tulevaisuusfoorumin tavoitteena on oppia tunnistamaan ja hyödyntämään heikkoja signaaleja. Foorumi on tuottanut myös uusia ajatuksia, rakentanut tulevaisuuskuvia ja käynyt keskustelua siitä, mitä maailmassa tapahtuu. Foorumityöryhmään kuuluivat Rauno Kuusisto, Matti Leskinen, Tapio Rantala ja Hazel Salminen. Kertomusvuonna ei järjestetty Tulevaisuusfoorumi-tilaisuutta, mutta työryhmä on luonut seuran nettisivuille visuaalisten heikkojen signaalien keräämiseen tarkoitettun kuvablogin, jonka kautta olisi mahdollista tehdä jatkuvaa signaalien keräämistä.

2.2.4 Lapset ja nuoret: Tulevaisuusklubi ja viestintäleiri

Tulevaisuusklubin tavoitteena on luoda tulevaisuudesta kiinnostuneille nuorille pysyvä linkki tulevaisuuden tekemiseen. Seuran kontakti Tulevaisuusklubiin on viime vuosina ollut Paraisten lukion kanssa tehtävässä yhteistyössä. Yhteyshenkilönä on toiminut Outi Verronen-Pöyliö, joka vuonna 2018 jää pois eläkkeelle lähden myötä.

Viestintäkasvatuksen seura järjestämällä viestintäleireillä seura on ollut mukana yhteistyökumppanina, aktiivisina kontakteina Marja-Liisa Viherä ja Hazel Salminen. Viestintäleirit ovat sosiaalisten innovaatioiden laboratorio, jossa viestintävalmiuksien harjoittamisen lisäksi kokeillaan myös paikallisrahaa ja uusia teknologioita (mm. 3D-tulostusta ja nelikoptereita).

2.2.5 Pikkujoulut

Tulevaisuuden tutkimuksen seuran pikkujouluja ei toimintavuonna järjestetty perinteisessä ”tonttuväitös”-muodossa, vaan tilaisuus pidettiin 4.12. ”tulevaisuusdialogina”. Seuran kunniajäsen *Maija Viherä* ja paikallistoiminta-aktiivi *Leena-Maija Laurén* johdattelivat osallistujat dialogiin aiheesta ”**Dosentti Vuokko Jarvan ja seuran kunniajäsen Hilkka Pietilän visionääriset tulevaisuusajatukset**”. Johdannon jälkeen avattiin keskustelu näiden kahden uranuurtajan näkemyksistä ja saavutuksista niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Tilaisuuteen osallistui runsaat 20 henkilöä.

2.2.6 Pentti Malaska –seminaari

Vuonna 2012 menehtynyt seuran kunniajäsen ja ensimmäinen puheenjohtaja prof. emeritus Pentti Malaska oli aktiivisesti mukana seuran toiminnassa sen perustamisesta lähtien.

Hänen muistokseen perustetun Pentti Malaska –seminaarisarjan tilaisuuksissa käsitellään Malaskan uransa aikana eteenpäin viemiä teemoja ja ajatuksia, ja niitä järjestetään 2-3 vuoden välein, yleensä Pentin nimipäivänä 21.3. Toimintavuonna ei järjestetty seminaaria. Seuraava Pentti Malaska –seminaari järjestettäneen vuonna 2019 ja se tulee olemaan järjestyksessä kolmas.

2.3 Paikallistoiminta

Seuran yhtenä tärkeänä toimintamuotona on toimia yksittäisten jäsenten kautta, paikallisissa toimintaryhmissä. Vuonna 2017 toimintaryhmiä oli kolmetoista; Helsingissä, Hämeen seudulla (Hämeenlinna), Joensuussa, Kuopiossa, Kymessä (Kouvola), Lahdessa, Mikkelissä, Oulussa, Satakunnassa (Pori), Keski-Suomessa (Jämsä-Jyväskylä), Seinäjoella, Pirkanmaalla (Tampere) ja Turussa.

2.3.1 Paikallistoiminnan aktiivien tukeminen

Toimintavuoden aikana ei ole järjestetty seuran paikallistoimintaryhmien aktiivien lähitaapaamista, mutta seuraavaa yhteistä tapaamista suunnitellaan vuodelle 2018. Paikallisveittäjien tilaisuuksien pyrkimyksenä on tukea ja innostaa toimintaa paikallistasolla sekä lisätä paikkakuntien välistä verkostoitumista. Yhteyksiä toimintaryhmiin on ylläpidetty puhelimitse ja sähköisesti.

2.3.2 Helsingin toimintaryhmä

Toimintaryhmän toimintaa suunnitellaan kaikille avoimissa lounaskokouksissa, joita järjestettiin vuoden aikana 6. Toimintaryhmä järjesti 10 yleisötilaisuutta sekä 1 yhteistyötilaisuuden:

14.2.: **Aluekehitys ja tuleva aluepolitiikka**, alustaja Anssi Paasivirta, kommentoija arkkitehti Tapani Launis, juontaja Arto Salmela.

28.2.: **Facebookin tulevaisuusryhmät**. Alustaja Jari Kaivo-oja, kommentoija Yrjö Myllylä, juontaja Juha Nurmela.

14.3.: **Iimalähiliikenteen vaikutus kaupunkirakenteeseen**, alustaja järjestelmäasiantuntija Mirko Nieminen, kommentoija arkkitehti Matti Visanti, juontaja Reijo Korhonen.

28.3.: **Omavastuu terveydestä tulevaisuudessa**, alustajat LTT Harri Vertiö ja e-terveys-asiantuntija Osmo Saarelma, juontaja Arto Salmela.

11.4.: **Sosiaalinen kaupunki 2117**, alustaja ent. kaupungininsinööri Reijo Korhonen, kommentoija arkkitehti Tapani Launis, juontaja Arto Salmela.

12.9: **EU:n tulevaisuus**. EU:n ehdotukset esittelivät edustuston päällikkö Sari Artjoki Euroopan komission Suomen-edustustosta sekä vanhempi tutkija Kristi Raik Ulkopoliittisesta instituutista. Niitä kommentoivat Tulevaisuuden tutkimuksen seuran puheenjohtaja Osmo Kuusi, yhteiskuntatieteilijä YTT Yrjö Myllylä RD Aluekehitys Oy ja tutkimusjohtaja Jari Kaivo-oja Tulevaisuuden tutkimuskeskus.

26.9.: **Helsinki-Pietari-Tallinna-Tukholma**, kilpailun vai yhteistoiminnan tulevaisuus? DI Arto Salmela: liikenneyhteyksien tarjontaa ja liikennevirtoja, trendejä ja kaupunkien/seutujen perustietoja; professori Laura Kolbe: kulttuurin eri muodot; CEO, Dr. Marja-Liisa Niinikoski, Helsinki Business Hub: yritystoiminnan tulevaisuus. Juontaja Arto Salmela.

10.10.: **Virkistysalueet vastaan asumisen hinta Helsingin yleiskaavassa**, alustajina maisema-arkkitehti Raisa Kiljunen-Siirola Helsingin kaupungilta virkistysalueiden hyvin-

vointivaikutuksista yleiskaavassa ja toimitusjohtaja Seppo Laakso Kaupunkitutkimus TA Oy:stä asumisen kehityksestä.

23.10.: **Helsingin kaupunkistrategia**, alustaja strategiapäällikkö Marko Karvinen Helsingin kaupungilta, kommentoija professori emeritus Heikki Loikkanen.

5.12.: **Suomalaisuuden tulevaisuus globalisoituvassa maailmassa**, alustajat toiminnanjohtaja Antti Ahonen Suomalaisuuden liitosta ja professori emeritus Vesa Kanniainen.

Lounastapaamisena järjestettyjä suunnittelutapaamisia pidettiin: 10.1.,14.3., 25.8., 26.9., 23.10. ja 21.11.

Lisäksi osallistuttiin Rakennusfoorumin 7.11.2017 **Asuntotuotannon menneet ja tulevat trendit** -tilaisuuden valmisteluun sekä Hyvinvointivaltion vaalijat ry:n 21.11. järjestämään seminaariin Miten määritellään kohtuullisen elämän minimiviitebudjetti.

Tilaisuudet olivat maksuttomia ja avoimia kaikille aiheesta kiinnostuneille. Kaikki alustustilaisuudet pidettiin Tieteiden talolla Helsingissä. Niistä tiedotettiin jäsenkirjeissä, seuran verkkosivuilla sekä HS/Menokoneessa.

Toimintaryhmän Tutuhesa-sähköpostilistalla oli vuoden lopulla noin 371 tilaajaa ja vuoden aikana oli jaettu 130 viestiä. Viesteistä osa oli tulevaisuusaiheista keskustelua ja pääosa informointia tulevaisuusaiheisista tapahtumista ja tietolähteistä. Listaviestejä voi lukea liittymättä listalle osoitteessa <http://groups.yahoo.com/group/tutuhesa/messages>. Listan tukena käytettiin Tutuhesa-blogia <http://tutuhesa.blogspot.com>, jossa julkistettiin laajempia aineistoja, koottuja keskusteluyhteenvetoja ja lounaskirjauksia.

Helsingin toimintaryhmän yhteyshenkilönä toimi Matti Leskinen. Lounaskokousten osallistajat ovat toimineet aktiivisena ohjelman suunnitteluryhmänä.

2.3.3 Hämeenlinnan toimintaryhmä

Hämeenlinnan seudun paikallistoimintaryhmällä ei ollut toimintaa vuoden 2017 aikana yhteyshenkilön puuttumisen takia. TUTU-Hämeellä on Facebook-sivu: www.facebook.com/TutuHame.

2.3.4 Keski-Suomen toimintaryhmä

Keski-Suomen paikallistoimintaryhmällä ei toimintavuonna ollut aktiivista toimintaa yhteyshenkilön poisjäämisen takia. Ryhmä tiedottaa toiminnasta jäsenille Facebookissa (www.facebook.com/KeskiSuomi_Ennakoi) ja seuran paikallistoimintaryhmien omilla sivuilla (www.tutuseura.fi/paikallistoiminta/keski-suomi).

2.3.5 Kuopion toimintaryhmä

Kuopion toimintaryhmän keskustelu ja tiedotus on toiminut Facebook-ryhmän "Tulevaisuuden tutkimuksen seura Kuopion toimintaryhmä" (www.facebook.com/groups/308969535500) kautta, jossa oli jäseniä 45 kpl, sähköpostilistan (41) ja seuran toimistolta tapahtuvan sähköposti-/paperikirjeen kautta. Kuopion toimintaryhmän vetäjänä toimi Ari Paanala.

2.3.6. Kymenlaakson toimintaryhmä

Toimintavuoden aikana ei järjestetty tapahtumia. Kymenlaakson toimintaryhmän vetäjänä kesäkuulle asti toimi Harri Kivelä.

2.3.7 Lahden toimintaryhmä

Paikallisryhmä suunnitteli yhdessä Lahden kaupungin kanssa tulevaisuussessiota työllä "Lahti-Ympäristö-Tulevaisuus". Lahden paikallistoiminnan yhteyshenkilö oli Jukka Ilmonen.

2.3.8 Mikkelin toimintaryhmä

Mikkelin ryhmän toiminta koostui seuran jäsenille avoimista tulevaisuus- ja delfoi-työpajoista, joita järjestettiin yhteistyössä Otavan Opiston, Otavan Opiston Osuuskunnan ja Metodix Oy:n kanssa kuukausittain heinäkuuta lukuun ottamatta. Helmikuun pajan yhteistyökumppanina oli lisäksi vuodenvaihteessa fuusioitunut Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu, jonka ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon monialaiset opiskelijat tekevät kevään mittaan useita tilaustutkimuksia Delfoi-tekniikalla. Pajamuotoisessa koulutuksessa oppijat ovat keskiössä ja koulutuksen sisällöt nousevat osallistujien tarpeista ja toiveista. Toimintavuonna työpajoja pidettiin rinnakkain Helsingissä ja Mikkelissä Otavan Opiston tiloissa. Kaikki työpajat lähetettiin ja tallennettiin myös verkkoon omassa osoitteessa <http://otavanopisto.adobeconnect.com/delfoi>. Mikkelin toimintaa koordinoivat Jukka Tikkanen ja Jarkko Sanisalo.

2.3.9 Oulun toimintaryhmä

Oulun paikallistoimintaryhmä ei toimintavuoden aikana järjestänyt tilaisuuksia, mutta aloitti vuoden 2018 tapahtumien suunnittelun. Oulun paikallistoiminnan vetäjätiimissä olivat Tiina Gallén ja Aila Paaso.

2.3.10 Porin toimintaryhmä – Satakunnan Klubi

Porin paikallistoimintaryhmä ei toimintavuoden aikana järjestänyt tilaisuuksia. Satakunnan Klubin yhteyshenkilö oli Jyrki Kangas. Ryhmän jäsenet toimivat erilaisissa yhteyksissä tulevaisuudentutkimuksen piirissä.

2.3.11 Tampereen toimintaryhmä

Tampereen paikallistoimintaryhmä ei toimintavuoden aikana järjestänyt tilaisuuksia mutta aloitti vuoden 2018 toiminnan suunnittelun. Tampereen ryhmän yhteyshenkilöt olivat Päivi Ojanen ja Raimo Kanerva.

2.3.12 Turun toimintaryhmä

Turun toimintaryhmä ei järjestänyt toimintavuonna tilaisuuksia. Toiminnan suunnittelu- ja toteutustyöryhmään kuuluivat Tarja Meristö, Matti Voutilainen, Paavo Nevalainen sekä Leena-Maija Laurén.

2.3.13 Muut toimintaryhmät

Joensuussa ja Seinäjoella järjestettiin toimintaa mm. paikallisissa projekteissa ja hankkeissa tilanteen mukaan.

2.4 Hallinto- ja järjestötoiminta

2.4.1 Hallituksen kokoonpano vuonna 2017

Puheenjohtaja: Osmo Kuusi

Jäsenet: Toni Ahlqvist, Mikko Dufva, Sirkka Heinonen (varapuheenjohtaja), Olli Hietanen, Sami Holopainen, Rauno Kuusisto, Virva Suikkanen, Antti Suvanto.

Varajäsenet: Erkki Aalto, Pia Adibe, Juha Kaskinen, Sofi Kurki, Jenni Linturi, Tapio Rantala, Anna-Leena Vasamo, Marja-Liisa Viherä.

2.4.2 Seuran toimisto

Seuran osa-aikaisena (30 h/viikko) pääsihteerinä toimi Hazel Salminen. Seuran toimisto on vuoden aikana toiminut seuran yhteydenpitopaikkana. Seuran toimisto toimi tammi-helmikuussa Otavan Opiston Osuuskunnan Kulttuurikeskus Sähinässä sijaitsevasta yhteis-

toimistosta käsin, ja muutti maaliskuun alussa Kansan Uutisten yhteistoimistoon Helsingin Sörnäisiin. Käytössä on pääsihteerin työhuoneen sekä kaappitilan lisäksi myös yleisiä tiloja (keittiö, varattava kokoushuone).

Seuralla on pieni käsikirjasto, jota jäsenet voivat käyttää; lehtiä ja kirjoja voi tulla lukemaan toimistolle tai lainata.

2.4.3 Seuran myöntämät huomionsoitukset

Kunniajäsenet

Seuralla oli 31.12.2017 kahdeksan kunniajäsentä. Seura pitää yhteyttä kunniajäseniinsä kutsumalla heidät muutaman vuoden välein koolle vaihtamaan ajatuksiaan tulevaisuusteista. Vuonna 2017 ei järjestetty kunniajäsentapaamista.

Tulevaisuuspalkinto

Tulevaisuuden tutkimuksen seuran hallitus myöntää tulevaisuuspalkinnon harkintansa mukaan ansiokkaasta tulevaisuudentutkimuksesta tai tulevaisuusajattelun edistämisestä. Kunniakirjan lisäksi Tulevaisuuspalkinnon saajalle annetaan muistoksi Lampivaaran amestikide. Tulevaisuuspalkintoa ei myönnetty vuonna 2017.

Nuorisostipendi

Vuonna 2017 ei myönnetty nuorisostipendejä.

Malaska-palkinto (ent. Gradupalkinto)

Seuran vuonna 2010 perustama Gradupalkinto jaetaan joka toinen vuosi tulevaisuudentutkimuksen alaan liittyvälle opinnäytetyölle (pro gradu tai vastaava). Vuonna 2015 seuran hallitus päätti nimetä palkinnon Malaska-palkinnoksi seuran ensimmäisen puheenjohtajan, Pentti Malaskan, mukaan.

Syksyllä 2016 ja alkuvuodesta 2017 tiedotettiin palkinnosta sekä kerättiin ehdokkaita vuosina 2015-2016 valmistuneista alaan liittyvistä opinnäytetöistä. Seuralle ilmoitettiin määräaikaan mennessä runsaasti korkeatasoisia lopputöitä eri puolilta Suomea. Seuralle ilmoitetuista töistä valittiin Gradupalkinnon saajaksi **Akhgar S. Kabolin** pro gradu -työ *The multicultural images of the future of young adults*. Kabolin työ käsittelee nuorten aikuisten käsityksiä tulevaisuudesta, käyttäen kriittistä kerrosanalyysiä (CLA, Causal Layered Analysis). Työ on jätetty keväällä 2016 Turun yliopistoon, tulevaisuudentutkimuksen oppiaineeseen ja sen ohjaajana toimi professori Petri Tapio. Vuonna 2017 Gradupalkinnon arvioijana toimi TKT Mikko Dufva ja palkinnon suuruus oli 300 euroa.

Lisäksi annettiin kunniamaininta **Alexander Kohlin** opinnäytetyölle *Business potential of insect food – studying the attitudes towards edible insects among young adults*, koska näkee, että siinä käsiteltiin laaja-alaisesti tulevaisuuden kannalta tärkeää aihetta. Työ on jätetty Jyväskylän ammattikorkeakouluun, Degree Programme in International Business -ohjelmaan. Työn ohjaajana toimi Juha Saukkonen.

Huomionsoitus ns. Tulevaisuusteosta

Huomionsoituksen myöntäminen Futura-lehdessä on tapa palkita hyvistä tulevaisuusteosta, uusista ideoista, arjen teoista ja ilmiöistä, joiden katsotaan edistävän kansalaisten oma-aloitteisuutta ja siten parempaa tulevaisuutta. Vuonna 2017 Tulevaisuusteko-huomionsoitus myönnettiin Tulevaisuuskoululle (www.tulevaisuuskoulu.fi). Tunnustuksella haluttiin kannustaa Tulevaisuuskoulua jatkamaan työtään tulevaisuusajattelun edistämiseksi kasvatuksellisesta näkökulmasta. Tulevaisuuskoulu innostaa paitsi lapsia myös opettajia ja muita kasvattajia tutkimusmatkalle vaihtoehtoihin tulevaisuuksiin. Lisäksi seura haluaa tukea Tulevaisuuskoulun tavoitetta tuoda tulevaisuustaidot kaikkien lasten ja nuorten ulottuville, ja sitä kautta vahvistaa heidän luottamusta ja uskoa tulevaisuuteen. Huomionsoitus julkistettiin Futura-lehdessä 4/2017 sekä Tulevaisuusmessuilla Turussa 13.12.2017.

2.4.4 Kokoukset

Kevätkokous pidettiin keskiviikkona 19.4.2017 Tieteiden talolla Helsingissä. Kokouksessa hyväksyttiin seuran toimintakertomus ja vahvistettiin vuoden 2016 tuloslaskelma. Kokouksen jälkeen YTT, Kulttuuripolitiikan yliopistonlehtori (ma.) *Mikko Jakonen* Jyväskylän yliopistosta alusti aiheesta *Vastatieto – tulevaisuuden asiantuntijuutta etsimässä*.

Syyskokous pidettiin keskiviikkona 29.11.2017 Tieteiden talolla Helsingissä. Kokouksessa vahvistettiin seuran toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2017, päätettiin jäsenmaksujen suuruudesta, valittiin uusi puheenjohtaja sekä hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle sekä varsinaiset ja varatoiminnantarkastajat vuodelle 2017. Syyskokouksen jälkeen johtava asiantuntija Tuomo Alasoini Tekesistä alusti otsikolla *Kehittykö vai köyhtyykö työ digitalisaation myötä?*

Vuosikokoukset olivat vain jäsenille, mutta alustustilaisuuksiin oli vapaa pääsy kaikille kiinnostuneille.

Hallitus kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa.

2.5 Viestintä

2.5.1 Nettisivut ja sosiaalinen media

Seuran nettisivut löytyvät osoitteesta www.tutuseura.fi. Vanhat kotisivut osoitteessa www.futurasociety.fi Tieteellisten seurain valtuuskunnan TSVpro-palvelimella on vielä jätetty ennalleen ylimenokaudeksi, koska sivuilla on paljon arkistomateriaalia.

Seuran järjestämien tilaisuuksien materiaaleja sekä esityksiä on mahdollisuuksien mukaan ladattu seuran kotisivuille kiinnostuneiden käytettäväksi. Osa seuran tilaisuuksista, mm. kesäseminaari videokuvattiin lähetettiin suorana seuran kanavalle Bambuser-palveluun, jossa ne olivat katsottavissa myös jälkikäteen (<http://bambuser.com/channel/tutuseura1980>).¹ Helsingin paikallistoimintaryhmä Tutuhesa ylläpitää omaa blogia (<http://tutuhesa.blogspot.fi>), johon kerätään myös esitysmateriaalia, äänitteitä sekä valokuvia tilaisuuksista. Nettisivuilla oli myös tietoa tulevaisuudentutkimuksesta ja linkkejä muille tulevaisuudentutkimusaiheisille sivustoille. Kotisivujen sisällön luomisesta sekä ylläpidosta vastasi pääsihteeri, minkä lisäksi myös paikallistoimintaryhmien aktiiveilla on sivujen päivitysoikeudet omien tapahtumiensa osalta.

Seuralla on lisäksi sivu Facebook-palvelussa (www.facebook.com/Tutuseura) tiedotusta ja markkinointia varten, ja sivulle päivitettyjä tiedotteita on luettu ahkerasti. Seuran sivun ”tykkääjiä” oli vuoden lopulla yli 1 500 henkilöä, eli kaksi kertaa jäsenluvun verran.

2.5.2 Jäsenviestintä: Futurinfo-jäsenkirje ja sähköpostilistat

Seura tiedotti kertomusvuonna toiminnastaan jäsenille *Futurinfo*-jäsenkirjeillä, joita ilmestyi kaksi keväällä ja kaksi syksyllä. Futurinfo-jäsenkirjeet sekä kevät- ja syyskokousten kutsut lähetettiin sähköpostitse niille, joiden osoite oli jäsenrekisterissä, muut saivat jäsenkirjeen ja tiedotteen postitse. Jäsenkirjeiden välillä tapahtumista ja tilaisuuksista tiedotettiin sähköpostitse suoraan jäsenille sekä seuran paikallistoimintaryhmien sähköpostilistoilla (pääkaupunkiseutu ja Turku) sekä Facebook-ryhmässä (Kuopio). Seuran sähköisen tiedotuksen osuus jäsenviestinnästä on merkittävä; vuoden 2017 lopulla sähköisellä jäsentiedotuslistalla oli 670 osoitetta. Listalle lähetetään Futurinfojäsenkirje sekä valikoitusti muita tulevaisuudentutkimukseen liittyviä tiedotteita.

3. VARAINHANKINTA

¹ Bambuserin maksuton palvelu suljettiin tammikuussa 2018, joten kuvattu materiaali on otettu talteen, mutta sitä ei vielä ole ladattu muualle katsottavaksi.

3.1 Jäsenet ja talous

Seuralla oli 31.12.2017 683 aktiivijäsentä ja 14 yhteisöjäsentä, joista neljä yliopistoa ja korkeakoulua ovat perustajajäseniä. Seuraan liittyi kertomusvuonna 33 uutta henkilöjäsentä. Henkilöjäseniä erosi 22, kuoli 2 ja passiivijäsenrekisteriin maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi tai jäsenen omasta toivomuksesta (esim. ulkomaille muuton takia) siirrettiin 12 jäsentä. Passiivijäsenrekisteriin siirretyille jäsenille lähetettiin asiasta tieto etukäteen. Lisäksi 3 aiemmin passiivijäseninä olleet siirtyivät taas aktiivijäseniksi. Kunniajäseniä seuralla oli 31.12.2017 yhdeksän: *professori Matti Vapaavuori, professori Ilkka Niiluoto, professori Ilkka Virtanen, professori Olavi Borg, professori Eleonora Masini, professori Esko Kalimo, Director Jerome C Glenn* sekä FT *Marja-Liisa Viherä*. Aiempi kunniajäsen, MMM Hilikka Pietilä kuoli vuoden 2016 lopulla.

Seuran jäsenmaksu oli henkilöjäseniltä 39 euroa, nuoriso- ja opiskelijajäseniltä 19,50 euroa (alle 24-vuotiaat nuorisojäsenet ja alle 30-vuotiaat perustutkinnon suorittajat, nuorisojäsenille ensimmäinen jäsenyytsvuosi oli maksuton). Yhteisöjäsenmaksu oli 390 euroa.

Vuoden 2017 tuloslaskelmassa varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 56 786,49 euroa (vrt. v. 2016: 54 350,88 euroa). Varainhankinnan tuotot 22 527,80 euroa (vrt. 24 605,50 euroa v. 2016) tulivat jäsenmaksuista ja kulut 502,48 euroa (vrt. 690,78 euroa v. 2016) Futurinfo-jäsenkirjeen julkaisemisesta. Lisäksi seura sai Tieteellisten seurain valtuuskunnalta (valtionavustuksena) yleistoiminnan avustusta 32 000 euroa sekä kansainvälisen konferenssin (Kaupunkitutkimuksen päivät) ulkomaisten puhujien matka- ja majoituskuluihin 2000 euroa. Suuri osa esim. Futura-lehdestä ja muista julkaisuista, seminaareista ja keskustelutilaisuuksista tuotetaan maksuttomana vapaaehtoistyönä, mikä ei näy talousarviossa.

Tuloista varainhankinta (joista 99,9 % jäsenmaksuja) muodosti 30 % (vrt. v. 2016 36 %), julkaisutulot 12,5 % (vrt. 6 %), seminaaritulot 12 % (10 %) sekä avustukset Tieteellisten seurain valtuuskunnalta (valtionavustus, sisältäen Kaupunkitutkimuksen päivien konferenssiavustuksen) 45,5 % (48 %).

Menojen erät muodostuivat julkaisukuluista 24 % (26 %), seminaari- ja paikallistoiminnan kuluista 15 % (7 %), yleistoiminnan kuluista 60 % (66 %) (sisältäen julkaisutoiminnan sekä seminaarien jyvittämättömät palkat) ja jäsenkirjekuluista 1 % (1 %).

Seuran tilikauden 2017 tulos oli 760,54 euroa alijäämäinen, mihin pääasiallinen syy on, että vuokratulot nousivat muuton myötä edellisvuodesta. Ilman Acta-sarja julkaisumyyntiä alijäämää olisi selkeästi enemmän.

4. YHTEISTYÖ

4.1 Yhteistyötilaisuudet

4.1.1 Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kansainvälinen kesäkonferenssi

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen kansainvälinen kesäkonferenssi järjestettiin 12.-13.6. 2017 Turussa teemasta *Futures of a Complex World*. Konferenssissa jaettiin infoa Futurasta ja erityisesti työn alla olleen menetelmäkirjan englanninnoksesta. Konferenssiin osallistui Seuran pääsihteeri sekä usea hallituksen jäsen.

4.1.2 Kaupunkitutkimuksen päivät

Toimintavuoden aikana seura oli mukana Kaupunkitutkimuksen päivien järjestäjäringissä vastuullisena järjestäjänä, yhteistyössä Yhdyskuntasuunnitteluseuran ja Suomen kaupunkitutkimuksen seuran kanssa. Kaupunkitutkimuksen päivät järjestettiin 27.-28.4.2017

teemalla *Kaupunkien aika*, ja niihin osallistui yli 230 henkilöä sekä niissä esitettiin pääalustusten lisäksi noin 80 abstraktiesitystä. Syksyllä aloitettiin vuoden 2018 päivien suunnittelu, jossa Yhdyskuntasuunnitteluseura toimii päävastuullisena järjestäjätahona. Vuoden 2018 Päivien teemana on *Vaihtoehtojes kaupunki*.

4.2 Sidosryhmät

Seura toimi yhteistyössä Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen ja Tulevaisuudentutkimuksen Verkostoakateman (TVA) kanssa mm. tiedottamalla seuran jäsenille TVA:n tulevaisuudentutkimuksen opinnoista, tarjoamalla TVA:n opiskelijoille seuran jäsenyyttä sekä mahdollisuuden julkaista opinnäytetöitä Futura-lehdessä ja eFuturassa. Seuran jäsenille on tiedotettu Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tapahtumista sekä julkaisuista.

Seura toimi myös yhteistyössä kansainvälisen Millennium-hankkeen nk. Helsinki-noodin kanssa. Millennium-hanke on globaali ajatushautomo ja verkostomainen jatkuvasti käynnissä oleva tulevaisuudentutkimushanke (www.millennium-project.org). Millennium-hankkeen käytännön työ liittyy keskeisesti alueellisiin solmukohtiin eli noodeihin (yli 60 kpl ympäri maailmaa). Helsinki-noodia koordinoi työryhmä, johon vuonna 2017 kuuluivat Toni Ahlqvist, Sirkka Heinonen, Juha Kaskinen, Osmo Kuusi ja Sari Söderlund. Noodin ja seuran yhteistyötä jatkettiin muutenkin tiedonvälittämisen muodossa.

Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV) järjestää joka toinen vuosi Tieteen päivien yhteydessä Tieteiden yö -tapahtuman (vuodesta 2018 lähtien vuosittain). Vuonna 2017 Seura osallistui Tieteiden yö -tapahtumaan 12.1.2017 tulevaisuusverstaalla, jossa oli Osmo Kuusen ja Tapio Rantalan alustusten lisäksi työpajamuotoista työskentelyä. Työryhmässä olivat mukana Pia Adibe, Osmo Kuusi, Tapio Rantala, Hazel Salminen ja Marja-Liisa Viherä. Vuoden 2017 Tieteen päivien teemana oli Vapauden rajat.

Seura oli tulevaisuudentutkimuksen maailmanjärjestön World Futures Studies Federationin (WFSF) jäsen. Lisäksi seura oli jäsen Tieteellisten seurain valtuuskunnassa, Suomen Tiedekustantajien liitossa, Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitossa Kultti ry:ssä sekä Otavan Opiston Osuuskunnassa.

Seura on vuonna 2017 yllämainittujen tahojen lisäksi toiminut yhteistyössä mm. tiedonvälitysvaihdolla Rooman klubin Suomen yhdistyksen, Tutkijoiden ja kansanedustajien seuran (TUTKAS), Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan, Viestintäkasvatuksen seuran, Hyvinvointivaltion vaalijat eli HYVA-verkoston, Edistyskellisen tiedeliiton, Länsi-Uudenmaan humanistiliiton ja eri tieteellisten seurojen kanssa, esim. Liikennesuunnittelun Seura, Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura, Suomen Kaupunkitutkimuksen seura, Yhdyskuntasuunnittelun seura ja Ympäristöjohtamisen yhdistys.

4.3 Muu yhteistyö

Seuralle tulleiden yhteydenottojen perusteella jäsenet ovat olleet asiantuntijoina erilaisissa tulevaisuushankkeissa sekä alustajina seminaareissa ja muissa tilaisuuksissa.